

FINANSMINISTERIET

Den 16. november 1981

Notat om midlertidig bevillingslov for 1982

Udskrivelse af folketingsvalg til afholdelse den 8. december 1981 medfører, at der ikke vil være praktisk mulighed for sædvanlig behandling og vedtagelse af en finanslov for 1982.

I en sådan situation bestemmer grundlovens § 45, stk. 2, at der for folketetinget skal fremsættes forslag til en midlertidig bevillingslov. Denne bestemmelse har i sin nuværende formulering i 1953-grundloven aldrig været anvendt. Da man sidste gang – i 1940 som følge af stærkt ændrede økonomiske forhold efter krigsudbruddet – fremsatte forslag om en midlertidig bevillingslov, skete det med hjemmel i 1915-grundlovens § 47, der i modsætning til den nugældende grundlovsbestemmelse gav anvisninger på, hvad den midlertidige bevillingslov skulle indeholde. Herved havde man også haft for øje at undgå uoverensstemmelser mellem landsting og folketing om bevillingslovens indhold og dermed sikre lovforslaget en hurtigere gang gennem rigsdagen. Det var således i 1915-grundloven § 47 bestemt, at den midlertidige bevillingslov skulle indeholde bemyndigelse til »at opkræve de lovhjemlede skatter og statens øvrige indtægter og til at afholde de udgifter, der er fornødne for statshusholdningens uforstyrrede førelse, hvorved iagttages, at i intet tilfælde de enkelte ved den sidste finanslov og de sig dertil sluttende tillægsbevillingslove hjemlede ordentlige udgiftsposter overskrides, og at der til foranstaltninger, der ligger uden for den regelmæssige statsforvaltning, kun kan afholdes de udgifter, som er nødvendige for at holde allerede påbegyndte arbejder i gang, og det hverken ud over de til de pågældende overordentlige foranstaltninger tidligere bevilgede eller ud over de til arbejdernes fortsættelse i det pågældende finansår ved lov fastsatte eller ved tidligere finans- eller tillægsbevillingslov bestemt forudsatte beløb.«

Når man ikke fastsatte disse retningslinjer i 1953-grundloven, skyldes det næppe et ønske om at ændre regelens indhold, men derimod det forhold, at man ikke under 1953-

grundlovens etkammersystem fandt det påkrævet, at der i selve grundlovsbestemmelsen blev stillet specifikke krav til en midlertidig bevillingslovs indhold.

På denne baggrund er den tidligere grundlovsbestemmelse af betydning, når det skal vurderes, hvad der ligger i begrebet midlertidig bevillingslov. Det centrale er »statshusholdningens uforstyrrede førelse«. Hovedsynspunktet må være, at foranstaltninger, der er nye i den forstand, at de ikke er med på den gældende finanslov suppleret med aktstykker eller anden lovgivning, ikke kan iværksættes, selv om de i det fremlagte ordinære finanslovsforslag var foreslået eller påtænkt sat i værk fra 1. januar 1982. Dette gælder, hvad enten der er tale om nye stillinger, nyindførte tilskud eller andet.

Hensynet til statshusholdningens uforstyrrede videreførelse må på den anden side indebære, at der ikke som følge af et bevillingsmæssigt interregnum sker uoprettelige eller meget vanskeligt oprettelige skader. Dette hensyn tilsiger, at den daglige drift af eksisterende statsinstitutioner fortsætter i det hidtidige omfang, at igangværende allerede kontraherede anlægsarbejder, hvortil der allerede er tiltrådt bevilling også for 1982, fortsætter, og herudover f. eks., at faste driftstilskud til institutioner fortsættes, medmindre andet tidligere er bevillingsmæssigt bestemt.

Det må endvidere forudsættes, at bevillingen, der fortsætter, kan pris- og lønreguleres på sædvanlig måde, allerede fordi staten ofte vil være kontraktligt forpligtet til at udbetale pris- og lønregulerede beløb. Det skal i denne forbindelse bemærkes, at der i sidste ende vil være mulighed for at få afklaret konkrete tvivlsspørgsmål om rækkevidden af den bemyndigelse, der ligger i den midlertidige bevillingslov, ved konkrete sagers forelæggelse for det nyvalgte folketings finansudvalg, som vil være nedsat ved det nye finansårs begyndelse.

Den midlertidige bevillingslov må forudsættes kun at skulle være gældende for en kort periode af 1982. Forudsætningen må